

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 7, 8 | červenec, srpen 2020

- 2 O čem se mluví... o Evropském městě koní 2020 s hlavní koordinátorkou akcí Hanou Svobodovou
- 3 Radnice získala stříbro v soutěži Památka roku 2019
- 3 Nové automaty budou akceptovat platební karty
- 3 ktronicky
- 6 Pvat

Pardubice

O čem se mluví...

... o Evropském městě koní 2020 s hlavní koordinátorkou akcí Hanou Svobodovou

Pardubice se pro rok 2020 staly nositelem prestižního putovního titulu Evropské město koní, který si od roku 2016 předávají města sdružená v síti EURO EQUUS. Jejich společným jmenovatelem je dostihová tradice a chov koní. Nositel titulu se vždy na rok stává středobodem dění a v kulích daného města se odehrává vše, co se tradice jezdeckví a chovu koní týká. Jak bude letošní rok vypadat, o tom se rozvzpřáhla Hana Svobodová, vedoucí úseku vnějších vztahů Kanceláře primátora, která má akce s koňskou tematikou v celém roce na starost.

Pardubice jsou město se silnou dostihovou tradicí. Co všechno chcete obyvatelům města či jeho návštěvníkům nabídnout?

Chceme letos víc než kdy jindy ukázat, že koně jsou živým klenotem našeho města, ba dokonce jedním z jeho hlavních pilířů. Post evropského města koní považují za odměnu, vyznamenání, ale i příležitost pro naše město, toto ušlechtilé zvíře k našemu městu i regionu od pradávna patří. V rámci města koní řada akcí ukáže, že koně nejsou jen dostihy nebo chov, kůň je od nepaměti pro člověka pomocníkem i společníkem.

Věřím, že za koňskými akcemi k nám přijedou i noví turisté. I proto jsme nechali vytvořit logo a grafiku „Evropského města koní“, která zdobí nejen centrum města, hlavní cyklistické trasy, ale vítá návštěvníky Pardubic hned na hlavních příjezdových tazích.

Pardubice přebraly štafetový kolik Evropského města koní od polské Wrocław. Jaká další mě-

sta do sdružení EURO EQUUS patří a co je vlastně cílem tohoto sdružení?

Evropská síť koňských měst EURO EQUUS, která sídlí ve španělském městě Jerez de la Frontera, je neziskovou organizací, kterou už v roce 2005 založila čtyři evropská města s hlubokou dostihovou tradicí nebo tradicí chovu koní – belgický Waregem, Pardubice, španělský Jerez de la Frontera a portugalská Golegã. Od roku 2015 je nově přistupujícím členem polská Wrocław. Asociace usiluje o propagaci a další rozvoj kulturního dědictví chovu koní. Základem úspěchu je intenzivní spolupráce členských měst v řadě „koňských“ aktivit – vzájemný kontakt mezi různými evropskými regiony, které pojí kladný vztah ke koním, pomůže asociaci vybudovat v Evropě pevné kulturní, sociální a ekonomické hodnoty. Euro Equus hodlá chránit a rozvíjet „koňské regiony“ a tím zajistit zachování evropského dědictví koní, podpořit podnikání prostřednictvím výcvikových středisek a zkušeností odborníků z oblasti jezdeckví. Umožňuje také organizovat výstavy, závody a řadu dalších akcí. Například výstavy koní, kde by se vedle starokladrubského plemene mohli předvést andaluští koně, nedávno obnovené plemeno vlámských koní, lipicáni či portugalští lusitánové, by byly zřejmě celosvětovou raritou.

Jak proběhly akce na těchto místech v předchozích letech?

Prvním nositelem titulu byla v roce 2016 portugalská Golegã, v roce 2017 belgický Waregem, rok poté španělský Jerez a v roce 2019 převzala pomyslné žezlo polská Wrocław. Evropské město

koní v podání portugalské Golegy bylo ve znamení krásných lusitánských koní, jejich drezúry, ale i tradiční farmářské kočárové jízdy. O rok později se španělský Jerez prezentoval věhlasnou andalusskou královskou jezdeckou školou (Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre), prezentací tradičních hřebčínů či renomovaných středisek pro španělskou drezúru. V roce 2018 rok koní belgický Waregem pojmul skutečně velkolepě s takzvanou Horse parade, tedy koňským průvodem městem, který mapoval historii koně od prvopočátku, přes vojenské i společenské využití až po současnost. Každé členské město mělo navíc v průvodu maketu nadživotní velikosti hlavy koně typického pro svou zemi. V loňském roce polská Wrocław uspořádala kromě tradičních dostihů i mistrovství v jízdě bez uzdy, ale neobvykle i koňský filmový festival. Zajímavostí je, že tento festival zahájil životopisným filmem žokej Váňa, který byl promítání osobně přítomen.

Oslavy letos začínají se zpožděním – do oslav zasáhla koronavirová epidemie.

Ano, jarní a některé z letních akcí vzaly za své, ale řada z nich byla přesunuta na podzim a myslím, že si koně dostatečně užijeme ve druhé polovině roku. Jsme rádi, že i přes nepříznivé vyhlídky na jaře s námi zůstávají ve hře naši partneři, kterými jsou Východočeské muzeum v Pardubicích, Národní hřebčín Kladruby nad Labem, Pardubicko - Perníkové srdce Čech a Turistické informační centrum Pardubice. A samozřejmě Dostihový spolek Pardubice.

Jak konkrétně budou celoroční oslavy ve jménu koní vypadat v našem městě?

První vláštovkou pod hlavičkou Evropského města koní byla květnová venkovní výstava snímků věhlasného fotografa Josefa Pírký na pardubickém zámku. Výběr z nejpůsobivějších snímků parforsních honů na Pardubicku připomněl, že před více než sto lety se Pardubice proslavily po celém Rakousko-Uhersku právě velkolepými hony. Muzeum se do celoroční akce zapojí ještě na podzim, s přednáškami na téma chov koní a význam kladrubského hřebčína. Společně pracujeme také na výstavě k jubilejní 130. Velké pardubické - nese název Cval staletími – legenda jménem Velká pardubická, mapuje nejzásadnější milníky v historii tohoto legendárního dostihu a v pardubickém Mážhausu na Pernštýnském náměstí bude k vidění od srpna do poloviny října.

Seriál výstav pokračuje prázdninovou venkovní expozicí evropského koňského sdružení EURO EQUUS v Tyršových sadech. Na ni naváže srpnová výstava v Átriu Paláci Pardubice Tož budeme sedlat, jež ukáže pohled na důležitost koní v životě prvního československého prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka a připravil ji kladrubský Národní hřebčín. O chovu Starokladrubských koní pohovoří 28. srpna na též místě ředitel hřebčína a jeho zajímavou přednášku doplní skvělý workshop pro děti na téma kůň. V září se během procházky Tyršovými sady potěšíte pohledem na fotografie dostihů Romana Vondrouše (držitel řady ocenění za snímky z dostihů, včetně ocenění World Press Photo) a Bohumila Křížana.

Poslední výstavou je výstava „Živá“, která patří mezi Pardubické tahouny.

I ta je pro naše představení koní zásadní - každoročně láká tisíce malých i velkých návštěvníků, jmenuje se Koně v akci a její letošní podtitul zní Koně v Evropě, konat se bude ve stejný den jako Evropský den koní, a to o víkendu 5. a 6. září. Posláním Evropského dne koní je připomínat historické a kulturní dědictví chovu koní a podporovat udržení tradic, kterými se členská města pyšní lecky už po staletí. V průběhu výstavy budou představeni členové sdružení Euro Equus, můžete se tedy těšit na ukázky španělské a portugalské drezúry koní i další jezdecké disciplíny, tematické soutěže a workshopy pro „koňáky“ i širokou veřejnost a zejména pro děti. Navíc budete moci na oslavách nahlédnout i pod pokličku kultury jiných členských měst, plánujeme hudební i taneční produkce či drobné degustace krajových specialit.

Ve jménu koní by se měly odehrát i podzimní městské slavnosti.

Přesně tak, koně si užijeme i v srdci města - v prostoru bývalých jatek v Tyršových sadech, program o koních „Koně v proměnách staletí“ bude moderovat milovník koní Václav Vydra a chybět nebude historická koňská módní přehlídka. Vrcholem slavností bude nedělní dostih – jubilejní 130. Velká pardubická se Slavia pojišťovnou.

Výčet akcí je dlouhý, nechýbí přednášky, výstavy, workshopy, dostihové dny a koňské soutěže na závodisti. Mimo Pardubice nabídne krásné akce také kladrubský hřebčín, například Hubertovu jízdu pro veřejnost nebo Zimní království starokladrubských koní. Přáním všech pořadatelů je upevnit lásku ke koním v dětech i dospělých, a to nejen v Pardubicích.

Radnice získala stříbro v soutěži Památka roku 2019

Opravená pardubická radnice slaví úspěch, a to nejen v krajském, ale rovnou celostátním měřítku. Již v lednu letošního roku byla čerstvě zrekonstruovaná budova v rámci krajského kola vybrána jako Památka roku 2019, včera byla navíc zvolena jako druhá nejlepší v rámci celé ČR a dokázala tak obstát v konkurenci 12 dalších vítězů krajských kol.

„Druhé místo v rámci celostátního kola je pro nás opravdu milým překvapením a jen potvrzuje, že tato vzhledem ke stavu objektu již

potřebná investice nebyla zbytečná. Ve spolupráci s restaurátory se zhruba za rok a půl podařilo tuto náročnou rekonstrukci radnice dovést do konce a budovu, která tvoří jádro historického centra opravit tak, aby byl zachován její starobylý ráz,“ podotkl za město primátor Pardubic Martin Charvát. Veškeré stavební a restaurátorské úpravy vyšly městský rozpočet na zhruba 119 milionů korun včetně DPH. Většinu z nich pro město zajistilo konsorcium firem Chládek a Tintěra a Marhold a.s. v celko-

vém objemu prací přibližně 93 milionů korun, některé z restaurátorských zásahů (v celkové výši zhruba 8,5 milionu korun) prováděla společnost Jensovsky Praha. Další úpravy za cca 7,3 milionu korun byly provedeny na základě samostatných smluv s dodavateli klimatizace a nového ozvučení společenského sálu.

Památku roku každoročně vyhláší Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, které vybírá ty nejlepší projekty či realizace obnovy, ať už jde o rekonstrukce jednotlivých

budov či souboru staveb s významnou památkovou, architektonickou nebo urbanistickou hodnotou. Soutěž je rozdělena do dvou kategorií. V rámci první kategorie jsou vyhlašovány menší rekonstrukce do dvou milionů, druhá kategorie je zaměřena na objekty, jejichž obnova vyšla na více než dva miliony korun. A právě v této kategorii bodovala i pardubická radnice z konce 19. století, která je jako nemovitá kulturní památka zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Objekt získal díky restauraci maleb tentýž vzhled, který dostal již v roce 1894, tedy v době, kdy byla tato novorenesanční budova postavena. Stojí uprostřed severní strany náměstí, na místě původní radnice vystavěné v roce 1759. Původní budova radnice nedostačovala potřebám rozkvétajícího města, a tak byla na jejím místě a na místě dvou sousedních domů postavena v letech 1892-1894 nová novorenesanční radnice podle projektu Jana Weyricha. Její průčelí zdobí sgrafita, ve druhém patře mezi okny jsou alegorické postavy Nezištnosti, Přímosti, Poctivosti a Svrnosti od Karla Klusáčka. Nad okny prvního poschodí je osm medailonů hlav českých panovníků: Vratislav II., Přemysl Otakar II., Václav II, Karol IV., Václav IV., Jiří Poděbradský, Vladislav II a Rudolf II. Na štítě budovy stojí socha Vojtěcha z Pernštejna. Na dvou věžích radnice jsou pak čtyři reliéfy: měšťan (alegorie zámožnosti), slechtična (oddanost), řemeslník (ráznost), měšťanka (domácnost).

Vítězem soutěže se stala rekonstrukce kulturní památky Solnice v Českých Budějovicích.

Nové automaty budou akceptovat platební karty

Pardubice v průběhu června testovala nový parkovací automat. Je v něm, mimo jiné, možno platit i bezkontaktní platební kartou. Všechny 85 nových automatů tohoto typu bude na pardubických parkovištích instalováno v polovině září.

„Tento automat prochází testováním, kterým si chceme ověřit, že vítěz výběrového řízení skutečně splnil všechny podmínky zadání naší zakázky. Po skončení zkušebního provozu začíná dodavatelé lhůta pro instalaci zbývajících automatů,“ řekl náměstek primátora města Pardubic pro dopravu Petr Kvaš.

Pro zkušební provoz město úmyslně vybralo menší parkoviště v ulici K Polabinám. Při placení parkovného je totiž nově třeba zadat i SPZ parkujícího automobilu, na což nejsou

zdejší řidiči zatím zvyklí, a obsluha automatu se proto může prodloužit. Menší frekvencí parkujících se tak předejde frontám, které by zde mohly vzniknout. Vedle nového automatu zatím stojí i ten původní, který je po dobu testování uveden mimo provoz, poté bude znovu sloužit k úhradě parkovného až do doby, než budou všechny dosluhující parkovací automaty nahrazeny novými. „Zadávat SPZ se řidiči v budoucnu nevyhnu, na instalaci nových automatů a jejich propojení s informačním systémem městské policie budou navazovat další kroky projektu chytrého parkování, s jehož budováním jsme letos začali,“ vysvětlil náměstek.

V nových automatech je možno, na rozdíl od těch stávajících, hradit parkovné i bezkontaktní kartou, hodinkami a dalšími bezkontak-

tními metodami. Vedle platby v parkovacích automatech se v Pardubicích velmi rychle zabydlela od února zavedená možnost plateb pomocí mobilních aplikací (MPLA, ParkDots, ParkSimply a Smart4City Parkování). „Motoristé v Pardubicích zatím nejčastěji platí parkovné hotově, ale věřím, že se tato situace rychle změní. Například mobilní aplikace v Pardubicích lze využívat zatím jen krátce, ale například od 1. do 16. června, kdy možnosti elektronické platby parkovného využilo 5426 řidičů, se na nich platby prostřednictvím mobilní aplikace podílely 15 procenty,“ řekl náměstek Kvaš.

Nové parkovací automaty jsou napájeny vlastními solárními články a vybaveny informačním modulem, který upozorní provozovatele (Dpmp) na závadu, plný mincovník

a podobně. Nemělo by se tedy stávat, že by byl automat mimo provoz, aniž by o tom dopravní podnik věděl.

Nákup automatů pro všechna parkoviště přijde Pardubice na zhruba 18,5 milionů korun. Město nákupem zahájilo první krok realizace projektu inteligentního parkování ve městě. Projekt, na který chce čerpat dotace z Evropské unie, má být hotov v roce 2023. Na jeho konci je parkovací systém zahrnující od mobilní aplikace navigující řidiče na volné parkovací místo a umožňující platby parkovného z vozu, přes elektronický systém vydávání a evidence rezidenčních karet až po dispečerské rozhraní „hlídající“ funkčnost celého systému i to, zda na vyhrazených parkovacích místech neparkují vozy bez oprávnění.

Vstup investora do Dynama je potvrzen

Valná hromada akciové společnosti Hockey Club Dynamo Pardubice svým hlasováním v polovině června potvrdila naplnění dohody o vzájemném partnerství v pardubickém hokeji mezi městem Pardubice a investorem Petrem Dědkem, a to tak, že odsouhlasila jeho majoritní vstup. Tímto krokem byl vytvořen jeden z pilířů očekávané finanční stability pro extraligový hokejový klub na nejméně 15 let, přičemž právo opce dává každé ze smluvních

stran možnost spolupráci prodloužit o dalších 10 let.

„Od samého počátku jsme hledali strategického partnera pro klub a nikoli kupce. Toho jsme v panu Dědkovi našli. Roční rozpočet klubu je zhruba 130 milionů korun. Město podle naší dohody ročně pošle necelých 35 milionů korun, přičemž 17,1 milionu jde do mládežnického hokeje. Na panu Dědkovi je starost o sportovní činnost, ekonomiku, obchod, marketing a management klubu. Ročně

pošle do klubu minimálně 15 milionů korun a zbývající prostředky musí sehnat, z reklamy, od sponzorů, partnerů, nebo dát ze svého. My víc nedáme,“ řekl náměstek primátora Jan Mazuch.

Petr Dědek prokázal vážný zájem o vstup do pardubického hokeje již na sklonku uplynulé sezony, kdy přivechl do klubu lidi, kteří pardubický hokej zachránili před sestupem z extraligy. Politici si přitom dobře uvědomují, že bez extraligového hokeje by multi-

funkční aréna byla prodělečná. Dvě hokejové plochy by sice byly využívány i nadále, ale hlediště pro 10 000 diváků, sky boxy i zázemí pro catering by byly po většinu roku nevyužité.

„Je fakt, že investice do multifunkční arény, k nimž jsme se zavázali proto, budou možná vyšší, než jsme v nejbližší době plánovali. Ale jsou to investice do městského majetku, nebudou sloužit pouze hokeji a Pardubice tím nijak netratí,“ dodal náměstek Mazuch.

Město hledá firmu, která opraví letní stadion

Pardubice mohou po jednání rady v půli června vypsát zadávací řízení, jehož prostřednictvím budou hledat firmu, která by se ujala revitalizace letního stadionu. Součástí podmínek, které radní odsouhlasili, je mimo jiné maximální cena za dílo, jež nesmí překročit 430 milionů korun včetně DPH.

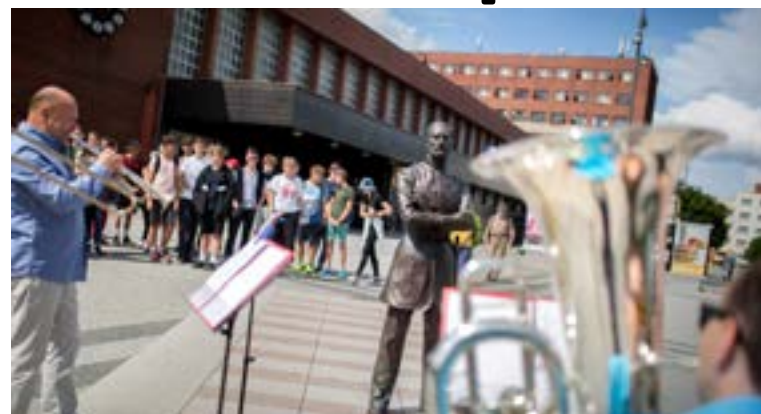
Radnice navíc tuto zakázku vypíše metodou Design & Build.

„Společnost, která v zadávacím řízení zvítězí, bude zodpovědná nejen za stavbu, ale také za přípravu projektové dokumentace ve všech stupních, přičemž město jako zadavatel specifikuje ve svém zadání účel, rozsah a podmínky plnění. Tato metoda by navíc měla eliminovat navýšení nabídkové ceny a s tím související možné změny během výstavby, a to právě z důvodu,

že jak projektovou dokumentaci, tak stavbu bude realizovat jedna firma. Co se zadávacího řízení týče, předpokládáme, že vítěze bychom mohli znát na přelomu září a října,“ informuje primátor Pardubic Martin Charvát s tím, že mezi dalšími požadavky města jsou zajištění vyjádření dotčených orgánů i certifikace stadionu FAČR a autorského dozoru.

Letní stadion, který na místě vedle enterie areny vyrostl v roce 1931, už dlouhou dobu chátrá, což by plánovaná revitalizace měla změnit. Město zde plánuje vybudovat fotbalový stadion, který bude splňovat parametry pro první ligu, opraveny a zastřešeny budou také tribuny, vyjma té východní, která je spolu s Bránou borců národní kulturní památkou, a chybět nebude ani tréninkové hřiště.

Kaleidoskop červnových událostí

Po dlouhém koncertním útlumu se komorní filharmonie Pardubice rozhodla oživit město happeningem „Filharmonie Open!“ Hráči hráli na řadě míst ve městě a byl to jedinečný zážitek!

Nová, zhruba půl kilometru dlouhá cyklostezka spojuje CihelnU s koupalištěm. Stavba spolufinancovaná z dotací EU, trvala osm měsíců a stála 4,7 milionu korun.

Vernisáží venkovní výstavy evropského sdružení koní EURO EQUUS v Týřsových sadech na promenádě byla odstartována série akcí s koňskou tematikou a Pardubice se oficiálně staly Evropským městem koní 2020! Seznam všech událostí najdete uprostřed tohoto zpravodaje, nebo na www.pardubice.eu (www.euro-equus.eu).

Pardubice si připomněly 78 let od doby, kdy byla nacisty vypálena obec Ležáky. Pietní akt se tradičně konal u Larischovy vily, která prochází postupnou rekonstrukcí.

Město se připojilo k celorepublikové iniciativě Milada 70: Zavražděna komunisty. Černá vlajka připomněla 70 let od popravy Milady Horákové po vykonstruovaném procesu.

Festival šachu a her Czech open letos jinak

Od 16. července do 2. srpna měl v Pardubicích v enteria aréně probíhat již 31. ročník tradičního festivalu šachu a her Czech open. V důsledku epidemie covidu a všech následků z toho vyplývajících se však hlavní festivalová část posouvá na nový termín 17.-28. září. V tomto termínu už samozřejmě nemůžeme využívat multifunkční arénu, a tak se Czech open v letošním roce bude hrát v kongresovém centru Ideon. Pro Ideon se bude jednat o první akci po rozsáhlé rekonstrukci a pro šachisty o návrat „ke kořenům“, neboť právě zde festival probíhal v letech 1998-2010.

Šachová část festivalu bude obsahovat všechny klíčové turnaje – velmistrovský, MČR v rapidu, MČR 4-členných družstev, nešachová pak, stejně jako v minulých letech celou řadu her a soutěží. Namátkou můžeme uvést go, bridž, dárnu, šógii či skládání populární Rubikovy kostky. Účast zejména zahraničních účastníků je pro letošní rok velkou neznámou, doufáme však, že počty hráčů se budou blížit předchozím létům.

Červenec, Pardubice a Czech open však prostě patří k sobě, a tak jsme chtěli, alespoň nějakou formou zachovat tuto

tradiční i letos. Ve spolupráci s Šachovým svazem České republiky jsme připravili na termín, kdy se měly konat hlavní turnaje (27. 7. - 2. 8. 2020) opravdu velmi specifickou akci. Během těchto dní proběhne ve 13. patře hotelu Labe seriál turnajů a zápasů za účasti absolutní mužské, ženské i juniorské české špičky. Celkem 24 hráčů bude složeno z 8 mužů, 8 žen a 8 juniorů. K vidění bude hra například současné české jedničky Davida Navary, české dvojky – pardubického -Viktora Lázníčky, či jediného 3-násobného vítěze Czech openu Sergeje Movseja-

na. Za zmínku jistě stojí i účast teprve dvanáctiletého pardubického Karla Brožky v juniorském týmu.

V pátek 31.7. bude v průběhu celého dne probíhat v Atrium Palác prezentace šachu a her formou exhibicí a soutěží o ceny pro veřejnost. Můžete si zahrát zahradní šachy, partičku s kamarádem, různé deskové hry, či vyzvat ty nejlepší šachisty u nás.

Další informace o programu najdete na adrese www.czechopen.net.

Petr Laušman, zástupce ředitele festivalu

Festival Pernštejnlove zaplní nádvoří a valy Zámku Pardubice

Zámek Pardubice, působivý renesanční klenot uprostřed krajského města, se letos opět stane dějištěm letního festivalu pod širým nebem. Už popáté bude hostit Pernštejnlove, divadelní festival o lásce a vztazích. Tentokrát zaplní zámecké nádvoří a valy od 28. července do 1. srpna.

„Koronavirová opatření a probíhající rekonstrukce zámku přípravu festivalu zdržely a zkomplikovaly, ale nakonec se nám podařilo připravit opravdu povedený pro-

gram nabitý skvělými hrami,“ uvedl Tomáš Libánek, ředitel Východočeského muzea v Pardubicích, které festival společně se spolkem naEx pořádá. „Tradičně nabídneme představení od 21 hodin na velkém nádvoří. Novinkou je scéna šapito na prvním rondelu zámeckých valů, která bude hostit představení od 18 hodin,“ slibuje Libánek.

Na open air festivalu diváky opět čeká to nejlepší z amatérského i profesionálního divadla. „Zaměřujeme se na lásku a vztahy

ve všech podobách a sázíme hlavně na kvalitou. Nevyhýbáme se přitom žádnému žánru či náročnějšímu produkcím. Přivítáme inscenace oceněné na soutěžních přehlídkách a divadelní projekty, které jsou na českých jevištích hitem,“ říká dramaturgyně festivalu Kateřina Fikejzová Prouzová.

Festival zahájí 28. července 2020 od 21 hodin autorská mafianská opera Il Congelatore – Zmrzovač v podání pražského Divadla Ad Hoc. Muzikál je plný napětí

a morálních dilemat prošípaných hudebním géniem Verdiho, Pucciniho, Leoncavalla, Bizeta a dalších mistrů. Mezi další tituly patří například Kabaret nahatý Shakespeare Divadla Tramtarie Olomouc, erotická němohra V Borůvčí souboru Geisslers Hofcomedianen nebo tajuplné Představení (rande) naslepo.

Vstupenky jsou v prodeji a v síti sms ticket a v Infocentru Pardubice. Celý program najdete na www.pernstejnlove.cz

Východočeské muzeum otevřelo expozici skla – první ochutnávku rozsáhlé rekonstrukce zámku

Nevšední estetický a emotivní zážitek nabízí od 24. června 2020 Východočeské muzeum v Pardubicích. V zrekonstruovaných komnatách jižního křídla zámeckého paláce otevřelo novou stálou expozici, ve které návštěvníky pohltí magická krása skla v záři světél a slunečních paprsků. Instalace S.K.L.E.M. představuje pozoruhodný výběr ze světově uznávané české ateliérové sklářské tvorby a designu. V republickém kontextu zcela ojedinělá expozice je odvážnou i zdařilou architektonickou intervencí. „V jedinečném architektonickém aranžmá představujeme více než sto še-

desát exponátů pětasedmdesáti autorů z rozsáhlé kolekce skla, která patří mezi nej kvalitnější soubory umění a uměleckého řemesla pardubického muzea a oprávněně budí pozornost doma i v zahraničí,“ uvádí ředitel Východočeského muzea v Pardubicích Tomáš Libánek.

Kouzlo charismatické sbírky autorského skla a designu spočívá v tom, že si renomovaní a začínající čeští skláři považují, když jsou v ní jejich práce zastoupeny. Mnozí ocenili snahu budovat reprezentativní kolekci natolik, že do muzea darovali práce, které patří k vrcholům jejich tvorby.

Vyrazte na valy bosky!

Jak se chodí v labském písku a jak v navátém písku z dun? Jaký je rozdíl mezi opukovou drtí a drceným kamenivem? Celkem deset různých materiálů poznají návštěvníci Zámku Pardubice, kteří se nebudou bát zout své boty. Východočeské muzeum na zámeckých valech zpřístupnilo stezku Bosou nohou po valech.

Návštěvníci se projdou mimo jiné po modřínových šiškách, borové kůře,

„Za dynamickým rozvojem sbírky stál v posledních desetiletích kurátor Ivo Křen, který i napsal scénář nově otevřené expozice. Návštěvníky muzea chtěl zavést do světa, kde v odlescích elegance září magická krása. Kolega nás ale předčasně opustil. Zemřel těsně před jejím dokončením,“ konstatuje Libánek.

Nová expozice se otevřela jako první z rekonstruovaných prostor. „Postupnými kroky chceme goticko-renesanční památce vdechnout nový způsob prezentace. Na prvním místě bude zámek jako takový se svou jedinečnou architekturou, ve kte-

rém chceme sladit připomínku šlechtického sídla Pernštejnů, návštěvnícký komfort, společenský život a práci muzea. Instalace skleněných objektů zámeckému paláci sluší, neboť jak renesance, tak i sklo potřebuje světlo,“ vysvětluje první náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Línke.

Architektonické pojetí interiérů zpracovaly architektky Regina Loukotová a Klára Doleželová, které společně s Ivo Křenem vytvořili koncept města, kde návštěvníky obklopují stíny, odlesky, záře i paprsky, čistá bílá až tmavě šedá barva pozadí i neony, odrazy v kalužích, osvětlené nebe živé metropole.

Součástí stezky jsou informační cedulky, kde se návštěvníci dozví zajímavosti o jednotlivých přírodních materiálech. Na zámeckých valech mohou návštěvníci také obdivovat dvě pernějšinská díla, studovat naučnou stezku o historii zámku a přírodě zámku a okolí a se setkat s pávy a kozami, které jsou na valech chovány. Nechybí tu ani hmyzí domeček.

Kateřina Procházková, VČM

Sportovní park v srpnu bude!

Sportovní park Pardubice opět nabízí devět dní plných aktivního pohybu. V parku Na Špicích se na 17 stanovištích vystřídá padesátka sportovních klubů, děti tedy budou mít znovu skvělou příležitost vyzkoušet si sporty všeho druhu. Ve výrobě jsou tisíce diplomů a medailí a věříme, že je všechny malým sportovcům rozdáme!

„Na druhý srpnový týden v roce se náš tým těší prakticky po skončení každého ročníku sportovního parku. Letos v březnu jsme s velkým napětím očekávali, jak se situace kolem korony viru budu vyvíjet, navrhli spoustu variant a odmítli si připustit, že by se akce nekonala - i když jednu dobu to i v případě našeho sportovního parku vypadalo. Na přelomu května a června, když se postupně začalo s uvolňováním opatření, jsme byli připraveni na všechny varianty. Institucionální partneři, tedy město Pardubice a Pardubický kraj, nás podrželi a za to jim velmi děkujeme,“ uvedl Pavel Stara.

Akce by se ale nekonala ani bez dalších partnerů – firem v kraji, které věří smyslu našeho sportovního parku, tedy najít a ukotvit v dětech vztah ke sportu jako k neodmyslitelné součásti života každého z nás.

Díky hráč kartě mohou malí i velcí sbírat záznamy o zdolání jednotlivých disciplín - za zdolání 12 sportovních disciplín obdrží diplom s jejich jménem a za zvládnutí 16 disciplín medaili. Karta bude od července v prodeji v pardubickém infocentru za 80 korun, zakoupíte ji také na místě přímo na našich pokladnách po celých 9 dnů, co se Na Špicích bude sportovat. Vstup do parku je samozřejmě zdarma.

A co všechno nás kromě sportování čeká? Hned v sobotu 8. srpna se v parku představí Služby města Pardubic v rámci tradičního programu s názvem Zažij město. „Pro letošní 5. ročník jsme si pro Vás připravili veselou letní školu, kde otestujeme znalosti malých i velkých. Za úspěšné splnění úkolů si na památku odnesete odměnu a fotku z fotobedny. Ve spolupráci s pardubickým Centrem Kosatec si můžete vyzkoušet hmatové a sluchové pexeso,“ nastínil místopředseda představenstva akciové společnosti Služby města Pardubic. Neděle bude patřit stále oblíbenějšímu překážkovému závodu pro děti i dospělé Gladiátor Race. Od prvního dne se mohou návštěvníci těšit také na silný zásah vědy ze strany pardubické univerzity, která náš program i letos obohatí o stanoviště Science point.

Od pondělí do pátku posílí sporty a vědu skvělé přednášky. „Vloni se přednáškový stan stavěl poprvé a ukázalo se, že přednášky jsou skvělým doplňkem ke sportu, kdy kromě síly při relaxaci načerpáte spoustu zajímavostí,“ uvedl Pavel Stara. „Sportovní park Pardubice letos obohatí celkem deset přednášek a pět filmů. Tématem, jež se bude prolínat celým týdnem, je touha najít si svoji vlastní cestu v životě a naší společnosti. Snít totiž může každý. V přednáškách i filmech se tak zaměříme na příběhy obyčejných lidí, kteří sami sebe postavili před těžkou životní zkoušku a prošli jí. Jako nadstavbu pak nabídneme i několik opravu velkých příběhů. Čeká nás cesta kolem Afriky či epická cesta do Santiaga de Compostela očima vozičkáře. Příběh velké síly a nezdolnosti mají za sebou (a nemálo před sebou) lidé ze spolku Boii, kteří již přes deset let ukazují lidem keltskou kulturu. Skrze film nás navštíví Dan Přibáň a jeho Žlutý cirkus nebo lezecká ikona Adam Ondra,“ upřesnil Jan Kalát z našeho pořadatelského týmu.

Pardubice jsou letos Evropským městem koní, a tak jsme se rozhodli věnovat celé úterý 11. srpna kromě sportu také živému klenotu města, koním. Koně jsou díky kvalifikaci v době konání naší akce pravidelnou součástí, úplnou novinku v programu jsme si pro letošek připravili také - a bude parádní – těšte se na Freestyle zónu! „Zóna bude po celou dobu sportovního parku k dispozici dětem a veřejnosti. Lidé se mohou těšit na MAX rampu, jízdu zručnosti, půjčovnu BMX kol a koloběžek, včetně chráničů a helem. Každý si tak bude moci vyzkoušet letní extrémní sporty na místě zdarma,“ přiblížil novinku sportovního parku Jan Valenta, který bude mít freestyleovou část areálu pod palcem. „Vyrvřením programu v naší zóně bude sobotní závod MONSTER ENERGY GRAND BMX. Bude se jednat o oficiální závod o titul MČR ve freestyle BMX v minirampě. Tento

závod, který se naposledy konal v roce 2016, se pojede ve třech kategoriích a přiláká nejlepší jezdce této disciplíny z České republiky. Diváci se tak mohou těšit na skvělou podívanou,“ láká na sobotu 15. srpna Jan Valenta.

Poslední den konání sportovního parku se poběží závod Foxconn RUN, který má charitativní podtext. Pro běžce připravíme zhruba pětikilometrovou trať naším parkem, závod je tedy vhodný pro všechny věkové kategorie. Běh je omezený hranicí 1000 běžců a budeme rádi, pokud budou startovní balíčky našeho charitativního závodu vyprodané do posledního, podívejte se na naše stránky!

Poslední den konání sportovního parku se poběží závod Foxconn RUN, který má charitativní podtext. Pro běžce připravíme zhruba pětikilometrovou trať naším parkem, závod je tedy vhodný pro všechny věkové kategorie. Běh je omezený hranicí 1000 běžců a budeme rádi, pokud budou startovní balíčky našeho charitativního závodu vyprodané do posledního, podívejte se na naše stránky!

„Spolu s pozitivními zprávami je ale nutné zmínit i to, že letošní park bude bez kultury – chceme předejít větší kumulaci lidí a pódium vůbec stavět nebudeme,“ dodal Pavel Stara. Konat se letos nebude ani oblíbený barevný běh, který vždy rozhybal celý park Na Špicích. Pořadatelé akce Barvám neutečeš ale počítají se zastávkou v Pardubicích 14. srpna roku 2021.

Sportovní park patří do rodiny Pardubických tahounů a posílují tak řady oblíbených, unikátních akcí s nadregionálním přesahem, které patří mezi „rodinné stříbro“ města Pardubic. „Navazuje na projekt z roku 2016 s názvem Olympijský park Pardubice, který během 17 dní navštívilo více než 350 tisíc návštěvníků.

Více informací na FB stránce akce nebo na www.sportovnipark.cz.

Tenisová Juniorka se opět těší na dorostenecké špičky

Ve dnech 8. – 14. srpna 2020 se bude konat 93. ročník Pardubické juniorky – mistrovství ČR jednotlivců v kategorii staršího dorostu v tenise. Juniorka se koná, na základě pověření ČTS, na tenisových dvorcích

LTC Pardubice „Pod Zámekem“. Pardubická juniorka je tradiční tenisový juniorský turnaj, který se v Pardubicích na dvorcích LTC Pardubice koná již od roku 1926. Svojí tradicí se řadí mezi nejstarší juniorské turnaje

svého druhu nejen u nás, ale i v Evropě. Turnaj se, s výjimkou let 1928 a 1952, konal vždy pouze v Pardubicích.

Letos startuje 48 chlapců a 48 dívek - dívčí finálové boje se budou ko-

nat v pátek 14. srpna od 11:00, finále chlapců tentýž den od 13:00 hodin. Přijďte mladé tenisové naděje podpořit!

Lukáš Březina, organizátor

Pomoc podnikatelům v Pardubicích nechybí!

Krise způsobená koronavirovou infekcí těžce zasáhla velkou část podnikatelského prostředí. Instrukce, které v Pardubicích pomáhají podnikatelům, na tuto dobu reflektovaly a podaly svou pomocnou ruku nejen v nejkritičtější fázi, k dispozici jsou i v současné době.

Z iniciativy Pardubického podnikatelského inkubátoru, Magistrátu města Pardubic a projektu Tech Revolution, který pomáhá zprostředkovávat zkušenosti z obdobných institucí v Evropě, docházelo k online setkávání místních organizací, koordinaci pomoci a jejímu efektivnímu cílení se sdílením lidských a finančních zdrojů tak, aby byla pomoc skutečně co nejefektivnější. Kromě zprostředkování informací o vládní pomoci docházelo i k zodpovídání konkrétních dotazů dle zaměření jednotlivých institucí a společné organizaci webinářů na aktuální témata, spojená s krizí.

Níže představujeme instituce, které nabízejí kontinuální pomoc i po ukončení nouzového stavu. Neváhejte nás kontaktovat!

STATUTÁRNÍ MĚSTO PARDUBICE

Pro koho: pro nájemce prostor nebo místností (nebytové prostory) v majetku statutárního města Pardubice – sleva z nájemného ve výši 30 % za období od 1. dubna 2020 do 31. prosince 2020

Web: www.pardubice.eu

Kontakt: Statutární město Pardubice
Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice

PARDUBICKÝ PODNIKATELSKÝ INKUBÁTOR (P-PINK)

Podnikatelská pohotovost – služba pro každého, kdo potřebuje s něčím poradit, řeší problém ve svém byznysu, nebo má pouze jednorázový dotaz k podnikání. Ať jste osoba samostatně výdělečně činná, mikro podnik nebo větší firma, jsme Vám k dispozici.

Pro koho: Podnikatelská pohotovost je pro podnikatele z Pardubického kraje bezplatná.

Kromě toho pro Vás průběžně připravujeme vzdělávací akce a nabízíme individuální programy na míru Vašemu podnikatelskému programu.

Web: www.p-pink.cz

Kontakt:
Pardubický podnikatelský inkubátor, z. ú.
náměstí Republiky 12
530 21 Pardubice
e-mail: info@p-pink.cz

KRAJSKÁ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA PARDUBICKÉHO KRAJE

Jsmo součástí regionální sítě Hospodářské komory ČR. Prosazujeme zájmy podnikatelů u státní správy a samosprávy, vytváříme kvalitní podnikatelské prostředí.

Forma podpory:

- aktuální informace pro podnikatele v souvislosti s COVID-19
- právní poradenství LegalPoint on line
- podpora exportu (aktuální informace a exportní webináře, vystavování exportní dokumentace)
- služby MYTO.CZ
- CzechPoint

Pro koho: živnostníci, malé, střední i velké podniky

Web: www.khkpce.cz

Kontakt: nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice
Tel.: 466 613 782, e-mail: khkpce@khkpce.cz

AGENTURA CZECHINVEST

Spojujeme Česko: Platforma je nadstavbou portálu CoVpoint. Firmy tu nabízejí např. logistiku, IT služby, psychologickou pomoc, průmyslovou výrobu či technologické projekty pro transfer: spojujemecesko.cz

Czech Rise Up 2.0: dotační program zaměřený na využívání moderních technologií pro zvládnutí následků koronaviru: www.mpo.cz

CzechTrade nabízí exportní poradenství bezplatně a řadu webinářů od 58 expertů ze zahraničních teritorií: www.czechtrade.cz

Databáze certifikovaných výrobců ochranných prostředků: aktualizovaní tuzemští výrobci a dodavatelé roušek, respirátorů a polomasek, brýlí a štítů, obleků, návleků a plášťů: spojujemecesko.cz

COVID Nájemné: dotační program, jehož záměrem je přispět podnikatelům na úhradu nájmů z provozovny: www.mpo.cz

CzechStarter: program pro začínající podnikatele s inovativním existujícím produktem/službou: www.podporastartupu.cz

CzechLink StartUp: program propojující tuzemské i zahraniční investory s českými start-upy: www.czechinvest.org

Pro koho: malé, střední a velké podniky, tuzemští i zahraniční investoři, start-upy i začínající podnikatelé

Kontakt: K Vinici 1256, 530 02 Pardubice
e-mail: pardubice@czechinvest.org

AGENTURA PRO PODNIKÁNÍ A INOVACE

Forma podpory: dotace z OP PIK (Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost), poradenství, konzultace, odborné semináře. Nyní otevřená výzva Inovační vouchery – COVID 19 zaměřená na nákup poradenských, expertních a podpůrných služeb v oblasti inovací od výzkumných organizací a certifikovaných zkušeben. Cílem výzvy je podpora boje s koronavirovou infekcí prostřednictvím sdílení poznatků a know-how mezi podnikovou a výzkumnou sférou.

Pro koho: malé a střední podniky

Web: www.agentura-api.org

Kontakt: K Vinici 1256, 530 02 Pardubice
tel.: 296 342 315, pardubice@agentura-api.org

PROJEKT SMART AKCELERÁTOR Pk II

Projekt svým zaměřením podporuje a rozvíjí inovativní prostředí v Pardubickém kraji. V návaznosti na COVID-19 a mapování firem nabízející produkty a služby k boji s ním, bude seznam těchto firem zveřejněn na stránkách www.pardubickokraj.cz. (Webové stránky nejprve projdou redesignem.)

Pro koho: malé a střední podniky, společnosti zabývající se výzkumem v soukromém sektoru

Kontakt:
nám. Republiky 12
530 21 Pardubice
e-mail: smart@rapk.cz

ce a jeho Pardubičtí tahouni mají opravdu být tím magnetem pro vaše rozhodnutí akci navštívit.

Těšíme se na vás a věříme, že si 23. ročník společně užijeme jak s kvalitními víny, tak i s bohatým kulturním programem.

Jiří Lejhanec, pořadatel

Léto na Pardubickém závodišti bude nabité

Podobně jako pro mnohé sportovní a kulturní zařízení znamenala koronavirová epidemie také pro Pardubické závodiště řadu komplikací. Plán letošního roku musel doznat celou řadu změn. Dostihový spolek a.s. jako pořadatel sportovních a dalších akcí na Pardubickém závodišti musel na jaře zrušit několik závodů a dalších z nich přesunout na pozdější termíny. Při pohledu na nový kalendář je tak jasné, že léto bude nabité.

Dostihová sezona

První dostihový den se měl konat už 8. května. Je to po desetiletí tradiční termín zahájení sezony. Ta letošní, ve které oslavíme i 130. výročí Velké pardubické, ale začala až o šest týdnů později. Dostihový spolek totiž potřeboval a chtěl zachovat systém dostihových dnů a se startem sezony musel počkat až na 20. června.

Kromě Zahajovacího dostihového dne se skuteční také čtyřdlný kvalifikační seriál na 130. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou, kterou vyvrcholí česká překážková sezona v tradiční druhou říjnovou neděli. Ale zatímco se první kvalifikace měla konat v květnu a druhá v červnu, poběží se obě v červenci. První kvalifikace na 130. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou bude 4. července, druhá pak 25. července. Zbývající dvě kvalifikace už budou podle původního kalen-

dáře, tedy 8. a 29. srpna. Sezónu uzavře na konci října Závěrečný dostihový den.

Změny se nejvíce dotkly novinky plánované na letošní rok. Na Pardubickém závodišti se totiž měly konat čtyři mítinky, které kombinovaly rovinové dostihy s dostihy přes proutěné překážky. Běhat se měly v pátek podvečer vždy den před kvalifikací na 130. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou a byly určené především pro koně českého chovu. Z těchto mítinků zbyl jen jeden, a to 24. července. Vstupné na tento mítink je pouhých 20 korun.

Zajímavé jsou počty startujících koní. Například na startovních listinách Zahajovacího dostihového dne bylo 111 koní, což je neobvykle vysoké číslo. Možná to bylo způsobeno i tím, že překážkoví koně na rozdíl od těch rovinových museli na svou sezónu dlouho čekat. Ta rovinová na ostatních dostihových závodištích začala dříve, ovšem bez diváků. Pro Dostihový spolek bylo důležité běhat před zaplněnými tribunami. Důvody byly především dva – jednak ta pravá dostihová atmosféra, ale také zajištění tzv. reklamního plnění pro obchodní partnery. Bez nich by pořádání dostihových mítinků prostě nešlo. Dostihový spolek tak děkuje stabilním partnerům v čele s městem Pardubice, Pardubickým krajem, titulárním partnerem Velké pardubické Slavia pojišťovně, která svou podporu letos ještě navýšila, i novému partnerovi dostihového

sezony 2020 holdingu BICZ. Poděkování patří i dalším partnerům a také veřejnosti. Pardubické dostihy totiž může podpořit každý fanoušek a příznivec tohoto sportu. Dostihový spolek připravil projekt s názvem „Řetěz podpory“.

Řetěz podpory

Každý, kdo si prostřednictvím webových stránek www.zavodistepardubice.cz koupí článek řetězu, stává se pevnou a nedílnou součástí symbolického propojení fanoušků a podporovatelů pardubických dostihů. Články řetězu se prodávají ve čtyřech cenových úrovních a výťažek z prodeje půjde právě na dostihy. Při Závěrečném dostihovém dnu se poběží dostih fanoušků Pardubického závodiště.

Jezdecká všestrannost

Pardubické závodiště ale nejsou jen dostihy. Sportovní sezónu otevřely červnové závody Pardubické všestrannosti. Tento sport, někdy nazývaný jako military, je už od počátku 20. století olympijskou disciplínou. Koně a jezdci musí absolvovat hned tři disciplíny, a to drezuru, parkur a tzv. terénní zkoušku, kdy projíždějí na určené trati a překonávají různé překážky. Červnové závody přilákaly do Pardubic rekordní množství jezdců. Hned čtyři mladé koně přivezl i Miloslav Příhoda, který se kvalifikoval na olympiádu v Tokiu. Znovu ho budou moci př-

mo v akci vidět diváci na Pardubickém závodišti při závodech v září a možná i na začátku listopadu, kdy se uskuteční letošní poslední sportovní akce pořádaná Dostihovým spolkem, a to Rozlučková všestrannost.

Výstava Koně v akci

Velkou událostí je mezinárodní výstava Koně v akci. V minulých letech nesla i přízvisko mezinárodní, protože se jí účastnili chovatelé i vystupující hosté ze zahraničí. Letošní ročník ovšem také poznamenala koronavirová krize, takže i program bude skromnější co do počtu koní, ovšem velmi zajímavý svým obsahem. Tématem letošního ročníku jsou Koně v Evropě a přímo navazují na celoroční projekt v rámci sítě „koňských“ měst Euro Equus. Město Pardubice je totiž v roce 2020 „Evropským městem koní“. Na výstavě tak budou k vidění ukázky typických disciplín pro jednotlivá města spojená ve zmiňované síti a ve spolupráci s městem Pardubice je připravován i program plný workshopů, ochutnávek regionálních specialit apod. Nebudou ovšem chybět ani chovatelské přehlídky a součástí programu se stanou i závody tolik oblíbené jezdecké všestrannosti.

Těšíme se na viděnou na Pardubickém závodišti.

Kateřina Nohavová, mluvčí závodiště

Na víno na zámek – vinařská noc je tady

Pardubická vinařská noc se bude i letos konat na zámku. Těšte se tedy na předposlední srpnový víkend na festival vína spojený s vinařskou nocí, kde skvělé víno poteče proudem za doprovodu parádní muziky!

Festival vína začne v pátek 21. srpna a vinařská noc tentýž večer od 19 hodin. Obě akce potvrzují až do páteč-

ní půlnoci. Čeká vás nabitý program a lahodná vína z celé republiky, především pak z Moravy. Nezůstaneme jen u domácích vín, můžete ochutnat také skvělá vína ze Slovenska, Francie, Rumunska, Bulharska nebo Itálie. Ti, co nestihnou přijít na víno v pátek, mohou zámek navštívit i v sobotu 22. srpna od 12 hodin – přijďte na zámek

Knihovni centrum U Vokolků ožíví historickou část Pardubic

Řadu let nevyužívané budovy na kouzelném historickém předpolí Zámku Pardubice, na takzvaném Příhrádce, byly koncem června 2020 slavnostně předány do užívání Pardubickému kraji a jeho Krajské knihovně. Skončila tak skoro tříletá rekonstrukce, na kterou kraj využil prostředky převážně z evropských fondů.

První dům od Pernštýnské ulice (čp. 8) má samostatný vchod, další (čp. 7 a 6) jsou pak průchozí a mají různé využití jak pro registrované čtenáře, tak pro veřejnost nebo objednané školní a jiné skupiny. „Myslím, že nejvíce budou lidé využívat volně přístupnou čítárnu v prvním domě, která má punc staré kavárny a mohou se tu konat i různá autorská čtení a komorní pořady. Je to bezpečný komunitní prostor k příjemnému trávení volného času spojený s možností zapůjčení volně dostupných knih a časopisů nebo stolních i venkovních

her i bez průkazky knihovny. Nejedná se o kavárnu, přesto je prostřednictvím samoobslužných automatů zajištěno občerstvení. Čítárna je navíc spojena s terasou, ze které je překrásný výhled na pardubický zámek,“ uvedla ředitelka knihovny Radomíra Kodetová. Ve stejném domě je i grafický ateliér pro skupinové tvoření.

V prostředním domě nabídne své služby rozšířené hudební oddělení Krajské knihovny se sbírkou not, hudební literatury i časopisů. Je zde možné pracovat na počítači s přístupem na internet, do databází a k dispozici jsou i kopírovací a reproslužby. Specialitou je vybudování odborné badatelské s jedinečným fondem dokumentů z oblasti kosmonautiky a astronomie.

V budově, která sousedí s věží, je výstavní a muzejní část. Nyní jsou zde vystaveny historické tisky z 15. a 16. století

zapůjčené z Regionálního muzea v Chrudimi a dále je tu výstava literárních osobností Pardubického kraje s řadou zajímavých dokumentů z majetku paměťových institucí, převážně ze sbírek Východočeského muzea Pardubice. Vstupní výstava je věnována historii i současnosti rodiny Vokolků, po kterých nese celý komplex budov jméno - Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádce.

Pocta rodině Vokolků

„Vokolkovi byli významnou pardubickou rodinou, kterou komunisté v 50. letech minulého století připravili nejen o komerční a uměleckou tiskárnu, ale také o možnosti uplatnění jejich tří literárně a výtvarně nadaných synů,“ řekl u této příležitosti Roman Línek, který byl v roce 2018 iniciátorem souboru akcí na jejich připomenutí. Projekt zahrnoval mimo jiné výstavy, natočení vzpomínkového filmu

i odbornou konferenci, která byla završena odborníky oceňovaným sborníkem. V témže roce byli bratři Vokolkovi zařazeni mezi významné osobnosti zapsané v dokumentu Tvář kraje.

V muzejní části se zájemci dozví také o historii těchto domů. Při rekonstrukci je podrobně prozkoumali i archeologové. Nejstarší zjištěné archeologické situace spadaly do 14. až 15. století a lze je spojit s životem ve vrcholné středověké městě. Jedná se o doklad lidské činnosti, která předcházela vyčlenění a výstavbě Příhrádky coby samostatného celku mimo městskou jurisdikci. Počátky Příhrádky v podobě hospodářsko-řemeslnického zázemí pardubického zámku jsou kladeny na počátek 16. století, do období krátce po roce 1516, ke kterému je písemně doloženo rušení starších domů předcházejících dodnes dochované zástavbě.

Krátce z radnice

Občané už nebudou muset s plechovkami na sběrný dvůr

Žluté kontejnery určené k separaci plastů a nápojových kartonů budou mít od července další využití. Pardubický magistrát ve spolupráci se Službami města Pardubic (SmP) přichází s novinkou, která občanům umožní vhadzovat do celkem 649 žlutých nádob rozmístěných po městě také plechové a hliníkové obaly od nápojů, potravin či zvířecích krmiv. Od 1. července, kdy byl tento tříkomoditní sběr recyklovatelných odpadů spuštěn, jsou žluté nádoby označeny speciální samolepkou. Odpad z těchto žlutých kontejnerů následně poputuje na třídící linky, kde bude roztržěn na jednotlivé komodity, které budou využity jako vstupní surovina k další recyklaci.

Rekonstrukce kanalizace Na Spravedlnosti začne v srpnu

V srpnu zahájí město Pardubice rekonstrukci kanalizace a vodovodního řádu v části ulice na Spravedlnosti, na níž bude časem navazovat rekonstrukce chodníků a komunikací v celé ulici. Město žádá majitele nemovitostí v ulici S. K. Neumanna a přilehlých ploch, aby si, ve spolupráci s VaK Pardubice, nechali zkontrolovat přípojky inženýrských sítí ke svým objektům a pozemkům.

Na základě výsledků kontrol si majitelé budou muset v případě závad nechat do konce roku 2020 provést rekonstrukci nebo opravu vodovodního či kanalizačního připojení. Zároveň je nutné, aby si zajistili přímé napojení okapů do kanalizační sítě, neboť podle Občanského zákoníku není přípustné,

aby dešťová voda z okapů byla vyvedena na povrch chodníků.

Vzhledem k tomu, že po zahájení rekonstrukce komunikace nebude již možné se zabývat stavem vodovodních a kanalizačních přípojek, chtěli bychom Vás požádat o zpětnou informaci, tedy o Vaše sdělení, v jakém stavu se Vaše přípojky nacházejí, zda již proběhla jejich případná rekonstrukce, či zda Vak Pardubice a.s. provedl revizi a potvrdil jejich funkčnost. Prosíme Vás proto o zaslání tohoto sdělení na náš odbor majetku a investic Magistrátu města Pardubic, (adresa: eva.klivarova@mmp.cz) a to v nejzazším termínu do konce roku 2020.

Regenerace Polabin pokročila

Postupná regenerace největšího pardubického sídliště Polabiny opět pokročila. Začátkem června skončila rekon-

strukce všech zpevněných ploch v ulicích Ležáků a Partyzánů a úpravy směřující ke zklidnění dopravy v Lidické ulici. Práce trvaly zhruba osm měsíců a přišly na více než 10 milionů korun.

Montessori se přestěhuje na Dubinu

Pardubice začaly hledat zhotovitele, který promění část areálu ZŠ Erno Košťála v samostatnou základní školu Montessori zahrnující oba stupně výuky. Projekt, který má město už kompletně připravený, již získal stavební povolení. Pro žáky je nyní při ZŠ Pardubice-Polabiny otevřen první stupeň a také první ročník druhého stupně, 7. ročník město plánuje pro školní rok 2020/2021 dočasně otevřít v pavilonu A ZŠ Erno Košťála. Po dokončení stavebních prací pak budou všechny Montessori třídy přesunuty na Dubinu, kde bude pro školní rok 2021/2022 poprvé otevřen také osmý ročník.

Na Červeňáku se seká, zaniklý mokřad bude obnoven

Bývalý vojenský areál Červeňák čeká do konce roku několik kosmetických úprav, travní plochy budou na určitých místech posekány, zaniklý mokřad bude obnoven. Radnice tak postupně pracuje na tom, aby se z území tehdejšího vojenského cvičiště stala atraktivní část města, která bude obyvatelům sloužit k rekreaci, odpočinku či volnočasovým aktivitám. „Práce, které

zde odstartovaly, jsou tak prvním krokem k tomu přeměnit toto území na veřejnost vyhledávanou přírodní lokalitu, která bude nejen atraktivní, ale také bezpečná,“ informuje náměstek primátora Jan Nadrchal.

Tým Českého svazu ochránců přírody na území Červeňáku započal s kosením luk s cílem zvýšit druhovou pestrost neboli biodiverzitu. „V travních plochách na Čer-

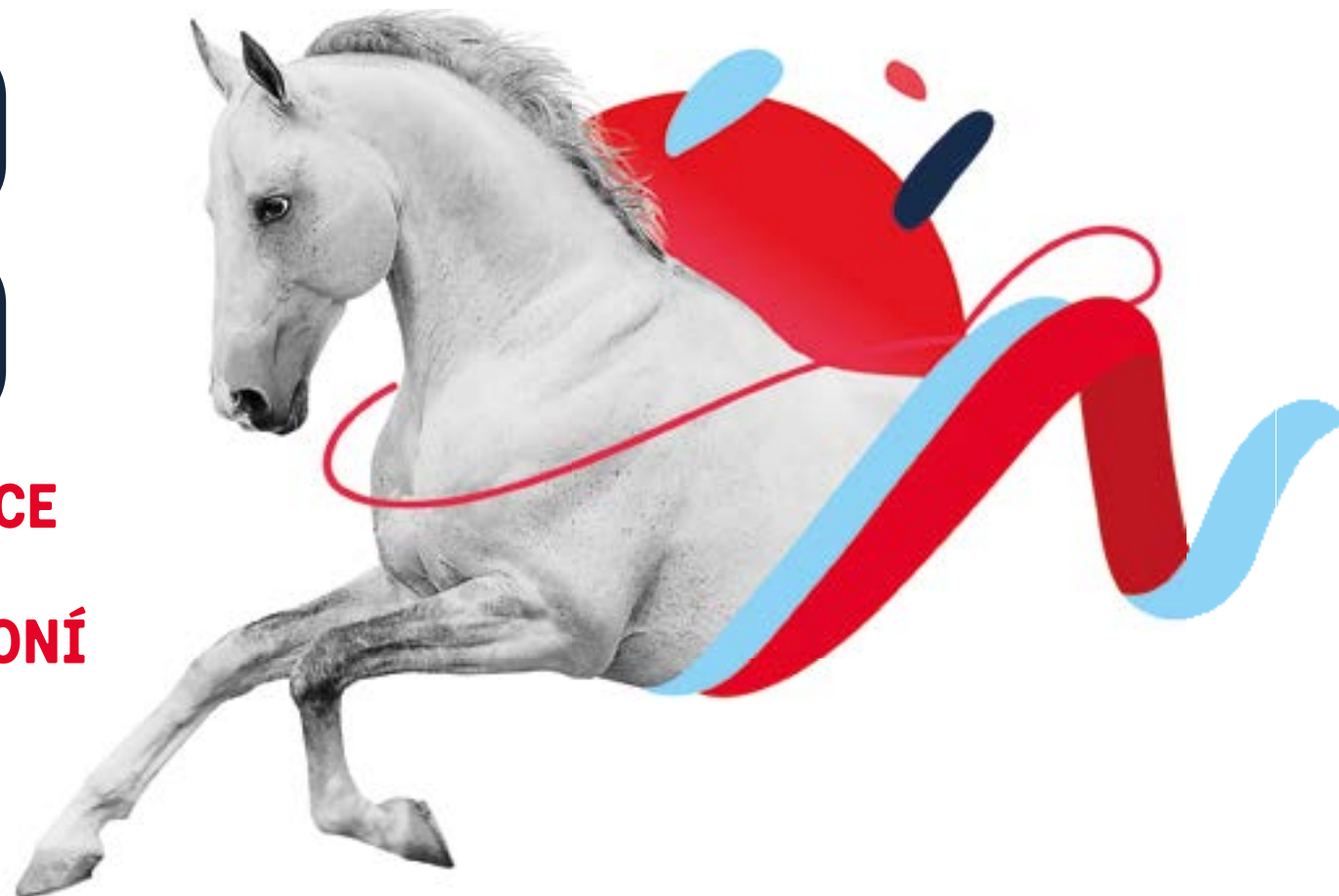
veňáku se začaly prosazovat expanzivní, silně konkurenční rostliny, jako třtina a ovšík. Tyto traviny potlačují růst kvetoucích lučních bylin, jež jsou důležité pro hmyz, především motýly, kterých v české krajině ubývá. V některých částech je navíc naplánován pojezd pásovou technikou, který se již osvědčil na podobných lokalitách bývalých vojenských prostorů, například na hra-

decké Plachtě. Nejen že pojezdy naruší nežádoucí traviny, ale v terénních nerovnostech se pak více zadržuje voda. V další fázi bude v blízkosti mostu Červeňák probíhat obnova mokřadu, který vlivem sucha zmizel a tím přišli o svůj domov obojživelníci a další vodní živočichové,“ podotýká Ivan Hoza, předseda Českého svazu ochránců přírody Pardubice.

2020

PARDUBICE EVROPSKÉ MĚSTO KONÍ

V tomto roce budou Pardubice, více než v jiných letech, provázány se svou dostihovou tradicí a chovem koní. Pro rok 2020 se staly nositelem jedinečného putovního titulu Evropské město koní, prestižního titulu, který si od roku 2016 předávají města sdružená v síti EURO EQUUS, tedy sídla s hlubokou dostihovou tradicí, nebo tradicí chovu koní. Být Evropským městem koní je především závazkem vůči poslání EURO EQUUS, kterým je zachování evropského dědictví chovu koní a jeho další podpora. Nositel titulu Evropské město koní se vždy na rok stává středobodem dění, v jeho kulisách se odehrávají nejrůznější akce, spojené s tradicí jezdeckví a chovem koní.

Pardubice propůjčení tohoto titulu chápou jako poctu nejen pro město samé, ale pro celý region, který je s historií chovu koní po staletí spjat. Během roku 2020 vás pozveme na řadu tradičních „koňských“ akcí, pořádaných přímo na Pardubickém závodistišti, ale i na dalších místech. Například na výstavu s koňskou tematikou, či na sérii besed zaměřených na chov a drezúru koní v Česku. Koně budou také společným jmenovatelem knižního veletrhu na pardubickém zámku. Zkrátka kůň bude letos nejen na pardubickém závodistišti, ale v celém městě No. 1. A u toho jako milovníci koní nemůžete chybět.

ČERVENEC 2020

24. 7. | PARDUBICKÉ ROVINOVÉ DOSTIHY
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

25. 7. | II. KVALIFIKACE NA VELKOU PARDUBICKOU SE SLAVIA POJIŠŤOVNOU
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

6. 5. – 20. 4. 2021 | PARDUBICKÉ PARFORSNÍ HONY
Výstava velkoplošných fotografií | zámek Pardubice | www.vcm.cz

22. 6. – 7. 9. | VENKOVNÍ VÝSTAVA EURO EQUUS A KONĚ
Tyršovy sady | www.pardubice.eu

SRPEN 2020

1. 8. – 5. 9. | „TOŽ BUDEME SEDLAT...“
Výstava o vztahu prezidenta T. G. Masaryka a koní
Atrium Palác Pardubice | www.pardubice.eu

6. 8. – 14. 10. | CVAL STALETÍMI. Legenda jménem Velká pardubická
Výstava | Mázhaus | www.mazhauspardubice.cz

8. 8. | III. KVALIFIKACE NA VELKOU PARDUBICKOU SE SLAVIA POJIŠŤOVNOU
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

8. – 16. 8. | SPORTOVNÍ PARK PARDUBICE
Sportovní festival pro celou rodinu obohacený o koně
Park Na Špici | www.sportovnipark.cz

15. 8. | FRIENDS FEST 2020
Americké rodeo, indiáni, westernová představení, jízdy na koních
Pardubické závodistiště | www.friendsfest.cz

28. 8. | PŘEDNÁŠKA S NÁRODNÍM HŘEBČÍNEM KLADRUBY N. L. / WORKSHOP PRO DĚTI
Atrium Palác Pardubice | www.pardubice.eu

29. 8. | IV. KVALIFIKACE NA VELKOU PARDUBICKOU SE SLAVIA POJIŠŤOVNOU
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

ZÁŘÍ 2020

5. – 6. 9. | EVROPSKÝ DEN KONÍ SDRUŽENÍ EURO EQUUS + 22. MEZINÁRODNÍ VÝSTAVA KONĚ V AKCI – KONĚ V EVROPĚ
Výstava koní a představení olympijského sportu jezdecké všestrannosti
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

12. – 13. 9. | MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V SOUTĚŽÍCH SPŘEŽENÍ
Kladruby nad Labem | www.nhkladrubyby.cz

15. 9. | 18:00–20:00 | BESEDA O KONÍCH S ODBORNÍKY
Ing. Jiří Machek: Národní hřebčín v Kladruzech n. L. jako součást světového dědictví | **Vstup zdarma**
Společenský sál, radnice | www.pardubice.eu

15. 9. – 16. 11. | VENKOVNÍ VÝSTAVA DOSTIHY OČIMA ROMANA VONDROUŠE A BOHUMILA KŘÍŽANA
Tyršovy sady | www.pardubice.eu

22. 9. | 18:00–20:00 | BESEDA O KONÍCH S ODBORNÍKY
Ing. Lenka Gotthardová a Ing. Jan Navrátil: Chov koní v ČR. **Vstup zdarma**
Společenský sál, radnice | www.pardubice.eu

29. 9. | 18:00–20:00 | BESEDA O KONÍCH S ODBORNÍKY
Dr. Francesco Kinsky: Kinšití osobně a koně kinšití
VČM – přednáškový sál | www.vcm.cz

ŘÍJEN 2020

8.–11. 10. | MĚSTSKÉ SLAVNOSTI PARDUBICE
Koňský program Koně v proměnách staletí
Centrum města, nábr. Labe | www.pardubice.eu

10. 10. | PŘEKÁŽKOVÉ DOSTIHY
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

11. 10. | 130. VELKÁ PARDUBICKÁ SE SLAVIA POJIŠŤOVNOU
Nejtěžší překážkový dostih v Evropě
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

24. 10. | ZÁVĚREČNÝ DOSTIHOVÝ DEN
Pardubické závodistiště | www.zavodistepardubice.cz

31. 10. | HUBERTOVA JÍZDA PRO VEŘEJNOST
Národní hřebčín Kladruby n. L. | www.nhkladrubyby.cz

LISTOPAD 2020

6. 11. | ZÁMEK PLNÝ KNIH tentokrát o koních
10. ročník knižního veletrhu
zámek Pardubice | www.vcm.cz

PROSINEC 2020

26. – 27. 12. | ZIMNÍ KRÁLOVSTVÍ STAROKLADRUBSKÝCH KONÍ
Tradiční vánoční návštěva u starokladrubských koní
Národní hřebčín Kladruby n. L. | www.nhkladrubyby.cz

www.pardubice.eu | www.euro-equus.eu

6. 8. – 14. 10. 2020 Mázhaus radnice

CVAL

staletími

Legenda jménem
Velká pardubická

Foto: Miloš Fic

Kam v Pardubicích |

Radniční zpravodaj 7, 8 | 2020

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

4.3.–6.9. Architektura Pardubic a okolí Pietní území Ležáky, Východočeská galerie v Pardubicích - Dům U Jonáše, výstava

4.3.–9.9. Domov můj Svědectví portréty, Východočeská galerie v Pardubicích - Dům U Jonáše, výstava

4.3.–1.10. Výstava: Fenomén Kuřka, Východočeská galerie v Pardubicích - Dům U Jonáše

4.3.–6.9. Výstava: Rodná hrouda, Východočeská galerie v Pardubicích - Dům U Jonáše

18.3.–20.9. Výstava: Starý psi, Východočeská galerie v Pardubicích - zámek

26.6.–7.8. Ondřej Petrlik - Uvnitř jsou zvířata, Benefiční Galerie Fons

5.7. Promenádní koncerty 2020 - Pardubická šestka, Vinotéka Na pergole

8.7. 19:30 Jinotaj, Galerie města Pardubic, koncert

10.7.–11.7. Létofest 2020, Dostihové závodiště Pardubice, hudební festival

10.7. 16:00 Střepy, Galerie města Pardubic, koncert

10.7. 17:00 Promenádní koncerty na Dukle - DH Živaňanka, Dům kultury Dukla

11.7. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu

11.7. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka

11.7. 15:00 Prohlídka města: Stezka Viléma z Pernštejna, Turistické informační centrum Pardubice

11.7. 15:30 Prohlídka města: Báje a pověsti Pardubice, Turistické informační centrum Pardubice

11.7. 15:30 Prohlídka města: Pardubicemi po stopách Silver A, Turistické informační centrum Pardubice

12.7. Promenádní koncerty 2020 - KV Band, Vinotéka Na pergole

13.7. 18:30 Dobré ráno blues, Galerie města Pardubic

15.7. 17:00 Promenádní koncerty a hudební produkce - DO Jana Kvičaly, Bubeníkovy sady

16.7. 18:00 IV. V.Ú., Galerie města Pardubic, koncert

18.7. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka

18.7. 14:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka

19.7. Promenádní koncerty 2020 - Orchestr Jana Kvičaly, Vinotéka Na pergole

20.7. 16:00 ToPinQui, Galerie města Pardubic

21.7. 16:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro děti

24.7. 17:00 Promenádní koncerty Dukla 2020 - KV Band, Češkova - před DK Dukla

24.7. 17:00 Promenádní koncerty na Dukle - KV Band, Dům kultury Dukla

25.7. 10:00 Pardubické vínokořtování 2020, Ekocentrum Paleta, Festival malých vinařů

26.7. Promenádní koncerty 2020 - DH Pernštejnka, Vinotéka Na pergole

27.7. 16:00 Karolína Machů - Nejen muzikál ..., Galerie města Pardubic

28.7. 21:00 Pernštejn(I)ove - divadelní festival na zámku, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

29.7. 17:00 Promenádní koncerty a hudební produkce - Živaňanka, Bubeníkovy sady

29.7. 18:30 Lubomír Bužma Khýr - Akustické blues, Galerie města Pardubic

1.8.–30.9. Od jara do léta, Výstavní prostor Mázhaus

2.8. Promenádní koncerty 2020 - KV Band, Vinotéka Na pergole

3.8.–9.8. Scooter campy 2020 3 turnus, Skatepark Pardubice

7.8. 17:00–19:00 Promenádní koncerty Dukla 2020 - DH Pernštejnka, Češkova - před DK Dukla

8.8.–16.8. Sportovní park Pardubice 2020, park Na Špici, nejoblíbenější sportovní akce pro celou rodinu

8.8. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu

8.8. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka

9.8. Gladiator race Pardubice, Park Na Špici, terénní překážkový závod

9.8. Promenádní koncerty 2020 - Medvědi, Vinotéka Na pergole

9.8. 20:30 Pardubice na bruslích - večerní vyjízda, Pardubice - parkoviště Enteria arena Pardubice

10.8.–16.8. VSA xtreme bmx camp 2020, Skatepark Pardubice

12.8. 17:00 Promenádní koncerty - DO Kulturního domu města Holic, Bubeníkovy sady

13.8. 16:00 Superhrdinové aneb legendy a pověsti v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro děti

15.8. 10:30 Friends fest 2020 - Oblíbený rodný festival plný Ameriky, Dostihové závodiště Pardubice

15.8. 14:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka

16.8. Promenádní koncerty 2020 - Orchestr Jana Kvičaly, Vinotéka Na pergole

21.8. 17:00 Promenádní koncerty na Dukle - Pardubická šestka, Dům kultury Dukla

22. a 23.8. 10:00–17:00 Setkání zahradních železnic, Pardubice - Rosice nad Labem - Zasedačka v motoráčku

23.8. Promenádní koncerty 2020 - Duo Scarabeus, Vinotéka Na pergole

25.8. 18:00 Velká bankovní loupež, Východočeské divadlo, divadlo

26.8. 17:00 Promenádní koncerty a hudební produkce - Pardubická šestka, Bubeníkovy sady

26.8. 18:00 Rossini - Vaříme v kuchyni, Východočeské divadlo, divadlo

27.8. 17:00 Setkání s fotografem Bohdanem Holomíčkem, Východočeská galerie v Pardubicích - zámek

27.8. 18:00 Společenstvo vlastníků, Východočeské divadlo, divadlo

Výhled na příští sezónu Východočeského divadla

V nadcházející již 111. sezóně plánuje Východočeské divadlo uvést sedm nových titulů – pět v Městském divadle a dva na komorní Malé scéně ve dvoře.

Sezónu 2020/21 zahájí v říjnu na Malé scéně tajuplný milostný trialog Venkov současného britského dramatika a překladatele Martina Crimpa inscenovaný režisérem Januszem Klimszou.

Premiéry na velkém jevišti Městského divadla odstartuje v listopadu Noc na Karlštejně – divadelní podoba populárního hudebního filmu Zdeňka Podskalského na motivy hry Jaroslava Vrchlického, proslulá mimo jiné díky nesmrtelným melodiím Karla

Svobody. Noc na Karlštejně v režii Petra Novotného bude na konci sezóny přesunuta na letní scénu na Kunětické hoře.

Režisérka Kateřina Dušková již chystá dramatinizaci úspěšného románu Kateřiny Tučkové Žitkovské bohyně, kterou plánuje uvést na prknech Městského divadla v lednu roku 2021.

Druhá premiéra roku 2021 se uskuteční na Malé scéně ve dvoře, kde diváky jistě potěší volné pokračování úspěšného Normálního debila s podtitulem Deník pubertáka tentokrát s názvem Normální debil 2: Osmdesátky aneb Kalendárium. Populární průšvihář Norbert Intribus v něm

projde střední školou, základní vojenskou službou a prvními kroky po divadelních prknech na pozadí historických událostí 80. let minulého století, s melodiemi dobové pop music. Komedii napsal a režírovat bude Robert Bellan.

V březnu režisér Radovan Lipus na jevišti Městského divadla představí text Lenky Lagronové Jako břitva – divadelní obraz Boženy Němcové, ženy, jež překonala svou dobu nejen jako spisovatelka.

Následovat bude komedie Pekařova žena, inspirovaná stejnojmenným filmem francouzského režiséra Marcela Pagnola. Muzikálová adaptace s šansonovými melo-

diemi, kterou připravuje režisér Petr Gazdík, bude mít v Pardubicích českou premiéru.

Sezónu 2020/21 pak v Městském divadle završí režisér Břetislav Rychlík svým pojetím absurdní komedie Zahradní slavnost o nezadržitelném vzestupu nenápadného kariéristy, kterou napsal Václav Havel již v 60. letech minulého století a proslavil se jí po celém světě. I dnes je však znepokojivě aktuální.

Naplánovaný repertoár budou znovu doplňovat i scénická čtení z cyklu INprojekty na Malé scéně ve dvoře a nové poetické večery v Poediu v klubu.

Radek Smetana, mluvčí VČD

Poznejte s námi Pardubice na komentovaných prohlídkách!

Turistické informační centrum Pardubice pořádá v sobotu 11. července a 8. srpna komentované prohlídky města. Vydejte se s námi za poznáním. Vybrat si můžete hned z několika okruhů. Stezka Viléma z Pernštejna vás provede historickým centrem města a jeho památkami. Získáte tak přehled o odkazu, který

zde zanechal šlechtický rod Pernštejnů. Okruh Pardubicemi po stopách Silver A vás seznámí s tragickým osudem Alfréda Bartoše, velitele výsadku Silver A, který významně ovlivnil události heydrichiády v roce 1942. Vydat se s námi můžete i za Bájemi a pověstmi Pardubic, které vám odkryjí legendy, které město prová-

zejí. Nakonec vám můžeme ve spolupráci s Klubem přátel Pardubic nabídnout procházku s průvodcem po Centrálním hřbitově Pardubice s názvem Pardubický Slavín, kde poznáte nejzajímavější osobnosti města a jejich osudy. Prohlídky je nutné rezervovat na čísle 775 068 390 – nebo e-mailem: info@ticpardubice.cz.

Pro bližší informace o prohlídkách, časech konání a místech srazu, sledujte internetové stránky www.ipardubice.cz nebo facebookové stránky Turistické informační centrum Pardubice. Na závěr každé prohlídky vás bude čekat sladká odměna! Rádi vám také budeme nápomocni, pokud máte zájem o skupinové prohlídky města.

Čím potěšit návštěvu? Přeci suvenýrem z Pardubic!

Čekáte během léta návštěvu rodiny nebo přátel? Nebo naopak jedete vy za nimi? Zajděte do Turistického informačního centra Pardubice vedle Zelené brány

a vyberte si zde ze široké nabídky upomínkových předmětů a suvenýrů s motivy města. Najdete u nás Pardubický pemík od všech místních výrobců, dárkové balení

piv z pivovaru Pernštejn, čokoládové pralinky Koruna Pralines v nádherných dárkových krabičkách s motivy starých Pardubic nebo ve tvaru koně, hrníčky, zcela nové

magnetky na ledničku a mnoho dalších drobností, které jistě vaše známé potěší. Přijďte se k nám podívat, máme pro vás otevřeno i o víkendu.

Zelená brána láká na novinky

Zelená brána Pardubice si na letošní sezónu připravila hned několik novinek. Po celý červenec si její návštěvníci budou moci užít západy slunce přímo z výhlídky věže a vychutnat si tak i výhledy na večerní

město. Otevřeno bude v případě pěkného počasí každou červencovou sobotu ve večerních hodinách od 19 do 22 hodin. Ve věži Zelené brány je u stálé expozice s kronikářem nachystána nová Kronika Zelené brány,

do níž se návštěvníci mohou zvěčnit svým podpisem a na malou chvíli si tak roli kronikáře vyzkoušet. Předbraní Zelené brány prošlo revitalizací. Je nově vymalované a byla opravena jeho střecha. O prázdninách př-

mo v předbraní vystaví své fotografie pardubický fotograf Lukáš Zeman. Návštěvníci se mohou těšit na jeho snímky ze světa zvířat. Najdete nás na FB, těšíme se na vás!

Miloslava Christová, TIC

Měníme tvář pardubické dopravy

Pomozte nám zlepšit pohyb naším městem

parduplan.cz

Křížovka o ceny

Střediskem parforsních honů v bývalém Rakousku-Uhersku v letech 1841-1913 byly Pardubice. Pro tento druh sportu šlechty zde byly zvláště příznivé podmínky. V kasárnách se střídaly různé jezdecké pluky, dragouni, kyrysníci, huláni i husaři, jejichž velitelé a vyšší důstojníci, zpravidla šlechtického původu, měli **TAJENKA** zálibení. Také relativně přehledná rovinatá krajina Pardubicka s mnoha remízky, loukami a poli na lehké písčité půdě, mělkými vodními plochami a mokřinami, potoky a říčkami, byly terénem umožňujícím rychlé unikání zvěře a její sledování s překonáváním pro koně zvládnutelných přírodních překážek.

Znění tajenky nám poslejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **VOLNÉM TERÉNU.** Výherkyní se tentokrát stala paní Vlasta Išťoková. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na tiskovém úseku na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	STÁTNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE	ČAJ (ANGL.)	PRIMÁT	PROVĚST PŘEJÍMKU	 Pardubice	MOC VIDITELNĚ	DOMÁCKY DANIEL	ZNAČKA ASTATU	 Pardubice	ZÁSTAVA	POHOVKA	MALÉ DĚTI (EXPRES.)
VÝZVA K ZASTAVENÍ					NAŠE POLITIC- KÁ STRANA				PRÁVÁ DOLNÍ KONČETINA			
PALČIVÉ KORĚNÍ					POPRAVČÍ VŮDČÍ TYP ČLOVĚKA				JAPONSKÁ MINCE ZÁPADOČESKÉ MĚSTO			
ZNAČKA RADIA			ZNAČKA LYŽÍ NABÝVATI NA SÍLE					DEZINFEKČNÍ PŘÍPRAVEK ROSTLINA DOSNA				
 Pardubice	SOUČÁST KANALIZACE	SMOTAT SÓL KYSELINY JODNÉ					HRÁT FOTBAL NILSKÉ ÚZEMÍ					
TAJENKA												
STAVEBNÍ DOZORCE						ZIMNÍ MĚSÍC TEN I ONEN					KLUB ANGA- ŽOVANÝCH NESTRANÍKŮ	TROJMÍSTNÁ ČÍSLOVKA
VYUŽÍVAT MASO					BALETNÍ ŘÍMSKÝ 950					OZNAČENÍ KUSU LUDOLFOVO ČÍSLO		
KÓD SLOVINSKÉHO TOLARU				LEBKY				PŘEDSTAVENÝ KLÁŠTERA				
OZN. TURBO- DIESELOVÝCH MOTORŮ				JMÉNO HEREČ- KY WESTOVÉ				NÁPOJ Z HROZNŮ				

Tvárnost paměti

13/8–11/10 festival umění pro veřejný prostor Pardubic

Jan Dudešek *1946 (CZ/CH)

Pochází z Pardubic. V šedesátých letech odešel do Švýcarska, dnes žije střídavě v Pardubicích a Curichu. Jeho autorské objekty zpravidla citlivě rezonují s místy svého usazení, a to v přeneseném i pravém slova smyslu. Využívají jejich přirozenou akustiku nebo je vědomě rozeznávají. Janova instalace bude oživením vzpomínky na zmizelé místo Pardubic. → www.dudesek.ch

Comunite Fresca

Kolektiv Comunite Fresca tvoří trojice umělekyn – Dana Balážová, Markéta Filipová a Marie Štindlová. Autorky formálně i obsahově do sféry současného umění posouvají prastarou techniku fresky. Za svou práci byly v roce 2019 nominovány na prestižní Cenu Jindřicha Chalupického pro umělce do 35 let. Těší nás, že svůj otisk zanechají i v Pardubicích. → www.comunitefresca.life

Kjetil Kristensen *1981 (NO)

Norský umělec, který se zabývá tvorbou instalací, filmem nebo performancí. Jeho dlouhodobou snahou je prozkoumávat a smazávat hranice mezi uměním a běžným životem. Do veřejného prostoru Pardubic vstoupí dočasnou mobilní sovkpturou, která nabídne možnost aktivizace míst, sdílení vzpomínek či názorů. → www.kjetilkristensen.com

Matouš Lipus *1987

Sochy a objekty Matouše Lipuse formálně vycházejí z čistě klasického sochařství. Tyto nadčasové vizuální modely záměrně využívá a posouvá je do přítomnosti. Zajímá ho vztah umění a architektury, na jehož průzkum se prostřednictvím své tvůrčí práce zaměřuje také v Pardubicích. → www.works.io/matous-lipus

Andrea Sobotková *1994

Diplomantka Ateliéru intermediální tvorby II. na pražské AVU. Ve své tvorbě se mimo jiné zaměřuje na způsoby vnímání, kulturu a ontologii prostoru, jehož proměny v závislosti na činnosti člověka zkoumá. → www.andreasobotkova.wz.cz

Paměť individuální, kolektivní i ta, co je spjata s konkrétními místy a situacemi, je spoluutvářena vyprávěními, předávanými ústně i písemně: prostřednictvím povídaček, na základě osobních zážitků, nebo toho, co jsme kdesi jen letmo pochytili, vědomě načteli v krásné i odborné literatuře, tisku, či zkonsumovali v jiných médiích. Zdánlivě objektivní uchopení minulosti více či méně ovlivňuje pozice vyprávěče, jeho subjektivní výklad, ale též společenský a politický systém, kontext doby apod. Jinými slovy: dějiny nepíší sami velké osobnosti a události, nýbrž jsme to my lidé, kdo příběhy našich předků a jejich činů artikuluji a dávají jim konkrétní váhu.

Čas od času je zcela na místě narativ změnit – upozornit na to, že žádnou dějinnou událost či osobní prožitek nedeterminuje pouze jeden příběh. Jen drobný záchvěv a posun vyprávěče pak může způsobit nečekané prozření a vibrace, týkající se v aktuálním mezinárodním kontextu např. témat kolonizace nebo nerovnosti v postavení žen či národnostních a jiných menšin.

V GAMPĚ si uvědomujeme, že umění může být výrazným hybatelem změn ve společnosti, a proto se snažíme, aby naše výstavní i vzdělávací projekty reflektovaly aktuální témata a podporovaly otevřenou diskuzi, a to především na lokální úrovni. Prostřednictvím druhého ročníku uměleckého festivalu pro veřejný prostor Pardubic, který bude zahájen 13. srpna a potrvá až do 11. října 2020, se snažíme uměleckou řečí upozornit na několik lokalit, jejichž příběhy stojí do jisté míry stranou obecného zájmu. Genius loci těchto míst oslovilo nás i vybrané vizuální umělce a umělkyně, kteří svými projekty zprostředkovávají či naznačují širší kontext, pozapomenuté souvislosti, případně též možné budoucnosti zvolených lokalit.

Práce s veřejným prostorem vyžaduje citlivé vyjednávání a vyjádření rady dotčených orgánů. V době uzávěrky prázdninového Radničního zpravodaje jsme byli v netrpkém očekávání mnoha stanovisek a jelikož jsme nechtěli jejich (doufejme souhlasné) vyznění zakřiknout, konkrétní místa a projekty pro tuto chvíli necháváme více méně zahalená rouškou tajemna. Na předchozí stránce však alespoň představujeme výběr zapojených osobností a způsob jejich tvorby.

Věříme, že tyto informace budou sami o sobě lákadlem se o festivalu a jeho programu dozvědět více. Pro aktuální informace navštivte naše webové stránky nebo nás sledujte na sociálních sítích, případně se nebojte nám napsat na info@gmpardubice.cz.

Sérii dočasných instalací ve veřejném prostoru v průběhu léta a začínajícího podzimu doplní rovněž živé umělecké akce, procházky a happeningy, jejichž podstatou bude jak rozšířené zprostředkování již existujících děl, tak aktivizace dalších lokací a témat paměti města a architektury. Do prostor bývalého hotelu Grand na náměstí Republiky například připravujeme několikadenní performance mexické umělkyně **Cristiny Maldonado** s názvem Insider (14.–16. srpna 2020). Její představení určené pro dva diváky se pohybuje na pomezí virtuální a fyzické reality a zkoumá otázku, jak tato směsice realit působí na naše těla a na naše vnímání přítomnosti.

Na počátek září pak společně s pardubickou **Hvězdárnou barona A. Krause** připravujeme mezioborový happening posouvající téma paměti směrem ke kontinuitě času, vztahu měst, naší planety a nekonečného vesmíru.

A bude toho ještě mnohem víc!

Pardubice

Finanční podpora

Mediaální partneři

GAMPA +

centrum pro otevřenou kulturu

www.gmpardubice.cz

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Pardubické krematorium bezprostředně po dokončení, ještě bez soch světloňošů (fotoarchiv VČM)

Poslední dva díly Toulek jsme věnovali roku 1923 v Pardubicích. Tím se ale mimořádné události toho roku, které patří k historii našeho města, nevyčerпали. O jedné takové „top“ si tedy více povězme dnes.

V předchozích Toulkách jsme se zmínili, jak v roce 1923 navštívil Pardubice hrdina první světové války, francouzský maršál generála Foch, a ještě předtím jsme vyprávěli o oslavách 70 let zdejšího Sokola, jehož součástí byla dostavba a slavnostní otevření sokolovny Na Olšinkách. Stavěla se řada dalších budov, nejenom bytových domů. K mimořádným událostem bezesporu patřilo dokončení stavby krematoria.

Slavnostní otevření krematoria se konalo na svatého Václava (28. září) 1923. Účastnilo se ho množství lidí z Pardubic i ze vzdáleného okolí. Když se koncem srpna už jenom dokončovala uvnitř montáž technologií, budila tato stavba velkou pozornost a chodily se sem dívat zástupy lidí. V novinách se objevilo upozornění, že z kapacitních důvodů se zájemci o prohlídku musí předem ohlásit.

V křesťanském světě Evropy se myšlenka pohřbívání žehem ujala nejprve 1874 v Itálii. Zhruba o deset let později (1885) vznikl také v Rakousko – Uhersku první spolek „Die Flamme“ (Plamen), který si kladl za cíl v mocnářství propagovat myšlenku prospěšnosti kremací. V Čechách vznikla „Společnost pro spalování mrtvol“ roku 1899. To už se také v Pardubicích objevili jedinci, kteří se o tuto myšlenkou začali zajímat. Propagátorem prospěšnosti pohřbívání žehem se v Pardubicích stal lékař MUDr. Bedřich Novák, k němu se poté přidal i lékař Lev Thein, který přišel do Pardubic roku 1900 (byl to otec později proslulého operního pěvce Hanuše Theina). Postupně přibývali další. V lednu 1903 proběhly volby do obecního zastupitelstva

a Bedřich Novák se stal dokonce radním. V srpnu toho roku se do usnesení obecního zastupitelstva řešícího mj. hřbitovný řád podařilo Novákovi prosadit konstatování o fakultativním (alternativně možném) spalování mrtvých. Zatím to nebylo nic závazného, nemělo to žádné reálné kontury ani legislativní oporu, ale otázka takového řešení ležela oficiálně na stole a ona formulace usnesení mohla být oporou vůči odpůrcům.

Po roce 1910 se s myšlenkou kremací a stavbou krematoria začali ztotožňovat též představitelé nového pardubického spolku, městského průmyslového muzea. Jeho ústředním zájmem nebylo ani tak vytvářet sbírky o historii průmyslu a řemesla, jako u „klasických“ muzejních institucí, nýbrž osvěta a vzdělávání živnostníků a řemeslníků; budovalo hlavně knihovnu a pořádalo kurzy. Představitelé muzea se výrazně angažovali v řadě progresivních snah rozvoje města, bývali často vidět všude tam, kde se dělo něco nového. A tak také myšlenka na postavení krematoria jim nebyla cizí. Když vypukla první světová válka (1914) a v Pardubicích se hned začala stavět rozsáhlá vojenská nemocnice, tzv. karanténa (zhruba dnešní areál sídliště Dukla), předložil místopředseda průmyslového muzea, majitel obchodního domu železářským zboží (secesní dům čp. 109 na dnešní třídě Míru) Josef Franc návrh, aby se v návaznosti na areál nemocnice postavilo z důvodů zdravotní bezpečnosti ve městě krematorium. Návrh u vojenských kruhů ovšem neprošel.

Na úvahy o vzniku takového objektu v Pardubicích nebylo potom během války ani pomyšlení. V Liberci se však v roce 1917 krematorium vsutku postavilo. V Pardubicích myšlenka na ně, snad právě pod dojmem příkladu Liberce, na konci války uzrála a hned po vzniku republiky se začala prosazovat. Všechno nové, co se předtím nedařilo za „prohnilého“ mocnářství, dostávalo nyní zelenou. Pardubické zastupitelstvo už v prosinci 1918 schválilo záměr výstavby krematoria na volném prostranství uprostřed vojenského hřbitova (jakoby se tím symbolicky navazovalo na někdejší Francův návrh) a městská rada vyhlásila veřejnou soutěž na náčrtky jeho stavby.

O zakázku byl veliký zájem a sešlo se na 80 návrhů. Městská rada jmenovala výběrovou komisi, již předsedal Ing. Bohumil Korbel, tehdy jednatel a nejdůležitější postava městského průmyslového muzea, muž nesmírně agilní, velkých organizačních schopností a výtvarného nadání. S ním v komisi zasedali za město již zmínění MUDr. Bedřich Novák a Josef Franc, dále stavební rada Ing. Karel Kotten a prof. J. Ferkl. Tato pětice mužů měla spolu s přizvanými renomovanými architekty šťastnou ruku a jako nejlepší vybrala návrh talentovaného architekta Pavla Janáka, který měl následně podle připomínek komise vypracovat konečný projekt stavby.

Zmíněná skupina zástupců města se měla též starat o programové a organizační záležitosti celého záměru. V Pardubicích se zároveň ustavila místní organizace pražského spolku Krematorium (založen roku 1909), o jehož odborné znalosti a zkušenosti se pardubičtí propagátoři pohřbu žehem mohli opřít. Museli ovšem také pro ni získat pochopení veřejnosti, tím též předpoklad získání finančních prostředků. V neděli 28. března 1919 pořádala městská rada spolu s průmyslovým muzeem v městském divadle pro veřejnost přednášku stavebního rady Ing. Františka Mencla, předsedy pražského spolku Krematorium, na téma „Novodobá krematoria“. Pořadatelé už tehdy nepochybně věděli, že 1. dubna bude národním shromážděním přijat zákona, který v Československu pohřeb žehem legalizoval.

Architekt Pavel Janák začal pracovat na konečném projektu stavby a ke spolupráci na vnitřní malířské výzdobě přizval Františka Kyselu. Janák patřil ještě před vál-

kou k průkopníkům kubismu v architektuře, nyní se dal plně do služeb mladé republiky a hledání „národního slohu“, který čerpal z barevné dekorativnosti lidových staveb. Do tohoto okruhu patří i pardubické krematorium, které je zároveň mistrovským „chrámem smrti“, nositelem myšlenek panteizmu. Stavbu obohatily na úpatí schodiště sochy světloňošů Karla Lenharta, ale až roku 1926.

Poté, co byl Janákův projekt téměř dokončen a znám předběžný rozpočet (polovina roku 1921) začala příprava stavby, včetně zabezpečení financí. Za účelem postavení krematoria a následné provozování pohřbívání ohněm se ustavila akciová společnost, jejímiž zakladateli se stalo město Pardubice a spolek Krematorium v Praze. Souhlas k tomu vydalo ministerstvo vnitra v červnu 1921. Společnost měla mít kapitál 1,5 milionu Kč a akcie nominální hodnotu 200,- Kč. Přípravné práce trvaly zhruba rok. Před rozhodujícím schválením městského zastupitelstva vykonala deputace města, jejímiž členy byl starosta města František Vácha, radní Augustin Lůvy a správce městského důchodu František Pospíšil, 2. června 1922 exkurzi do Liberce, aby si prohlédli provoz tamního krematoria. Dověděli se, že provoz krematoria bude rentabilní při počtu 300 kremací ročně. S touto informací se zastupitelé 14. července rozhodli do toho jít a stavbu zadali místním stavitelům Karlu Kohoutovi a Jaroslavu Krupařovi. Krátce nato městská rada zadala stavbu kremačních pecí švýcarské firmě Rathenbach a spol. pražské firmě Jan Kohout. Dílo bylo hotovo za zhruba 13 měsíců.

Na své krematorium byli (a jsou) Pardubičtí pyšní. Po čase sice považovali někteří odborníci tuto stavbu za architektonické fiasko, ale nakonec se přece jen s nástupem postmoderny dočkal tehdejší styl art deco obdivu a Janákovo a Kyselovo pardubické krematorium se dočkalo ocenění jako architektonický skvost mimořádného významu. Právem proto bylo prohlášeno za národní kulturní památku.

Vraťme se do Pardubic roku 1923. Otevření se měla dočkat ještě jiná důležitá stavba, Dům sociálních služeb, nazvaný posléze jako dům Charlie (Karly) Masarykové, a také se v září konaly volby do obecního zastupitelstva. Byly příležitostí bilancovat v Pardubicích první čtyři roky republiky a nově rozdat karty místním politikům. O tom ale až příště.

František Šebek

